

Speech van de Commissaris van de Koningin in Gelderland, de heer Clemens Cornielje, t.g.v. de uitreiking van de (tweejaarlijkse) prijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland 2009 aan mw. Annette Brattinga-Aeneae Venema op woensdag 26 augustus 2009

Geachte mevrouw Brattinga, burgemeester, dames en heren,

Muziek heeft lucht nodig en lucht heeft Apeldoorn in overvloed. Orkest de Erepijs benut die lucht voor moderne muziek, het Nationaal Jeugd Orkest voor oefeningen in samenspel, en de Internationale Stichting Masterclass Apeldoorn om jong muziktalent een kans te geven.

Het talent komt van Almere tot Australië naar Apeldoorn om daar een week te mogen studeren. En zoals biefstuk bij u alleen maar de beste biefstuk mag zijn, zo zijn de masters en de muziktalenten die naar Apeldoorn komen louter Chateaubriand. De Masterclass Apeldoorn maakt zich sterk voor kamermuziek, een kunstvorm die aan het begin van de 19de eeuw ging bloeien en die veel heeft bijgedragen aan de muzikale opvoeding van de burger. Muziek klonk niet alleen meer in kerken en paleizen, maar ook steeds meer thuis, en vaak vierhandig.

Ook de Apeldoornse masterclasses begonnen thuis. In 1987 paste het initiatief in de kamers van de familie Brattinga, maar twee jaar later werd zelfs dit huis te klein, en moest worden uitgeweken naar Orpheus. Want het initiatief begon een instituut te worden.

Dit instituut vergaart, behoudt en verspreidt kennis. Het brengt de kennis, inzichten en vaardigheden die in de hoofden en handen van grootmeesters zitten, binnen het bereik van jonge muziktalenten. Zij verwerven en bewaren die kennis, en geven deze op hun beurt door aan toekomstige generaties.

Kennis en vaardigheden die overgaan van leraar op leerling, doen ketens ontstaan die de eeuwen omspannen. Bij Pascal Devoyon kun je dat prachtig zien. De keten die hij aanvoert is meer dan 160 jaar lang.

Devoyon was namelijk een leerling van mevrouw Bascourret; mevrouw Bascourret van Cortot; Cortot van Descombes; en Descombes studeerde piano bij ..Chopin. Tussen Devoyon en Chopin zit maar drie stel handen, en in de handen van Devoyon zit nog altijd Chopin.

Ook voor de andere masters zou ik zo'n register kunnen opstellen en ook daarin lopen de kopstukken van de muziekgeschiedenis rond.

De keten die violist Philippe Graffin bijvoorbeeld aanvoert, gaat terug tot Henryk Wieniawsky, de grote 19de eeuw uit Lublin. De stad en regio waar ook Gelderland een bijzondere band mee heeft.

Hierbij laat ik het. Ik wil u alleen maar laten zien, hoe inspirerend de ketens zijn die hier in Orpheus samenkomen, en hoe volstrekt begrijpelijk het is dat jonge muzikalenten van Almere tot Australië hun rugzak pakten, en naar Apeldoorn vlogen. Zo'n kans laat je niet lopen.

Dames en heren,

Achter vele initiatieven staat een vrouw, en achter deze masterclass staat Annette Brattinga.

Haar organisatiekracht, haar perfectionisme en gedrevenheid, en haar altijd maar op *weiter, immer weiter* gerichte ambities, zorgden ervoor dat een initiatief dat in een huiskamer in Kootwijk startte, een begrip werd in de muziekwereld.

Bovendien zorgde zij voor continuïteit. De Masterclass Apeldoorn zit haar aan het hart gebakken, maar zij bezat de grootsheid om tijdig een stap opzij te doen, en plaats te maken voor een nieuw stichtingsbestuur.

De ketens kunnen dus blijven groeien, de masters blijven komen, en het door Pieter Brattinga ontworpen briefpapier met stichtingslogo, blijft de wereld over gaan.

Tweejaarlijks reikt het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland een prijs uit aan een persoon die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor de cultuur of het natuurbehoud in Gelderland.

De prijs bestaat uit een cheque van 5000 euro ter vrije besteding en een prachtige bokaal. De bokaal is dit jaar een spannend werk van de kunstenares Helly Oestreicher.

Het kunstwerk heet 'Tranen' en is gemaakt van glas en on-geglazuurd aardewerk. In het boekje dat in de pauze aan u allen wordt uitgereikt, staat het uitgebreid beschreven.

Naar deze bokaal mag ik alleen maar wijzen. Hij is dermate kwetsbaar, dat een persoonlijke overhandiging mij in grote problemen zou kunnen brengen. De cheque en het juryrapport mag ik wel overhandigen.

Mevrouw Brattinga,

Namens het Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland wil ik u op de meest hartelijke wijze bedanken voor alles wat u hebt gedaan en betekend voor de kunst en cultuur in Gelderland, en voor alle kansen die u creëerde voor de jonge muzikanten van 'all over the world'. De bokaal en de cheque komen u meer dan toe.

Graag een daverend applaus voor mevrouw Annette Brattinga-Aeneae Venema.